

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2754/2021
15.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Витић, адвокат из ..., против туженог „НИС“ АД Нови Сад, чији је пуномоћник Бранислав Грујић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2902/20 од 17.03.2021. године, у седници одржаној 15.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2902/20 од 17.03.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П1 190/19 од 28.07.2020. године, исправљеном решењем истог суда од 12.08.2020. године ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца па је поништено као незаконито решење Директора функције за организациона питања туженог број .. од 23.04.2013. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду број .. од 01.06.2006. године са пратећим анексима и тужени обавезан да тужиоца врати на рад и распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми и радној способности и тужиоцу призна сва права из радног односа почев од 24.04.2013. године, као дана престанка радног односа па до враћања на рад. Ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 189.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2902/20 од 17.03.2021. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Ужицу П1 190/19 од 28.07.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је

благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права као и свих других разлога прописаних чланом 407. ЗПП.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка предвиђена чланом 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 407. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог по уговору о раду од 01.06.2006. године и распоређен на послове продавац – касир, Регионалног центра Западне Србије, Дирекција за продају, блок „ББ“. Контролори Сектора за корпоративну заштиту блока „ББ“ 14.01.2013. године извршили су контролу рада и пословања Бензинске станице ВВ и утврдили увидом у запис сигурносне камере да је дана 26.12.2012. године, документована накнадна израда готовинских (ПДВ) рачуна од стране тужиоца. Саставни део записника су фотографије записа сигурносне камере, према којима је тужилац тог дана око 22,30 часова ван своје смене дошао у објект Бензинске станице „ВВ“, ушао иза пулта за којим је у смени радио ГГ. На каси, на којој је својом шифром био улогован ГГ, тужилац је направио неколико готовинских (ПДВ) рачуна на основу фискалних исечака које је донео са собом у цепу, тако направљене готовинске рачуне затим одштампао, печатао и потписао и однео са собом напустивши објект. Описаном радњом тужилац је својом кривицом учинио повреду радне обавезе из члана 71. тачка 17. Колективног уговора за „НИС“ АД Нови Сад која се састоји у непридржавању односно неспровођењу одлука органа послодавца, будући да је поступио супротно Упутству за рад са средствима плаћања и вршења наплате рачуна на малопродајним објектима НИС АД Нови Сад од 16.10.2012. године.

У извештају директора Дирекције малопродаје од 21.01.2013. године, достављеном Дирекцији за корпоративну заштиту блокова, Сектору корпоративне заштите, блока „ББ“ описано је поступање Сектора корпоративне заштите блока „ББ“ и констатовано да се извештај доставља ради покретања утврђивања дисциплинске одговорности тужиоца. Регионални менаџер малопродаје је дана 19.02.2013. године дао сагласност да престаје потреба за даљим ангажовањем тужиоца због учињених пропуста у раду и непоштовања стандарда рада и поднео је извештај Сектора корпоративне заштите од 21.01.2013. године који је поткрепљен фотографијама записа сигурносне камере, те дао предлог да се тужиоцу откаже уговор о раду. Директор функције за организациона питања је дана 11.03.2013. године писмено упозорио тужиоца на постојање разлога за отказ уговора о раду а решењем Директора функције за организациона питања од 23.04.2013. године тужиоцу је отказан уговор о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су позивајући се на одредбу члана 184. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 54/09), усвојили тужбени захтев тужиоца закључивши да је у конкретном случају истекао субјективни рок од три месеца од дана сазнања туженог као послодавца за чињенице које су основ за давање отказа, па како се ради о преклузивном року тужени – послодавац је изгубио могућност да тужиоцу због отказног разлога предвиђеног чланом 179. тачка 2. наведеног Закона о раду, откаже уговор о раду. Притом су нижестепени судови као дан сазнања туженог за чињенице које су основ за давање отказа утврдили дан 21.01.2013. године, када је овлашћено лице - директор Дирекције малопродаје, као тужиочев непосредни руководиолац, сачинио извештај о учињеној повреди, који је доставио Дирекцији за корпоративну заштиту, па како је решење о отказу уговора о раду тужиоцу донето 23.04.2013. године, судови су закључили да је протекао субјективни рок предвиђен чланом 184. став 1. Закона о раду. Судови су навели и то да тужени није доказао да је омогућио свим запосленима обуку за примену Упутства за рад са средствима плаћања и вршења наплате рачуна на малопродајним објектима НИС АД Нови Сад од 16.10.2021. године, тако да ни тужилац није био упознат са наведеним упутством, па није ни могао да критичном приликом поступа супротно истом, а да је тужилац као заменик управника на бензинској станици имао је овлашћење да издаје готовинске рачуне, а није имао посебну шифру, па да му у тој ситуацији није било забрањено да ради са шифром другог запосленог, што је тужени толерисао. Сходно наведеном, по оцени судова нема елемената кривице за повреду радне обавезе које су тужиоцу оспореним решењем стављене на терет.

Неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права. Одредбу члана 184. став 1. Закона о раду треба тумачити и применити повезано са одредбом члана 192. став 1. истог закона, којом је уређено изворно и изведено овлашћење за одлучивање о правима, обавезама и одговорностима из радног односа. Одредбом члана 192. став 1. Закона о раду, прописано је између осталог да о правима, обавезама и одговорностима из радног односа одлучује у правном лицу директор или запослени кога он овласти. Дакле, субјективни рок из члана 184. став 1. Закона о раду не почиње од сазнања за релевантне чињенице од стране било ког лица запосленог код послодавца (у конкретном случају би то био орган контролоре рада у сектору), већ од дана сазнања директора односно запосленог кога он овласти да одлучује о правима, обавезама и одговорностима из радног односа запосленог. Супротно ревизијским наводима, дан сазнања Директора дирекције се може узети као дан сазнања послодавца и почетак тока застарелости, јер је Директор дирекције по својој позицији и овлашћењу, сачинио извештај о учињеној повреди и тиме иницирао поступак утврђења дисциплинске одговорности тужиоца (на основу чињеница које је утврдио орган за контролу рада туженог). Зато је правилна оцена нижестепених судова да се као дан сазнања туженог за повреду радне обавезе узима 21.01.2013. године када је Директор дирекције малопродаје, сачинио извештај који је доставио Дирекцији за корпоративну заштиту, након чега је Регионални менаџер малопродаје туженог 16.02.2013. године дао сагласност да престаје потреба за даљим ангажовањем тужиоца због учињених пропуста у раду и непоштовања стандарда рада и ту сагласност доставио Директору функције за организациона питања као изворно овлашћеном лицу у смислу

члана 192. став 1. Закона о раду, који је донео упозорење од 11.03.2013. године и решење од 23.04.2013. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду због пропуста почињених 26.12.2012. године. С обзиром да је субјективни рок од три месеца је почео да тече 21.01.2013. године, предметно решење од 23.04.2013. године је донето по протеклу субјективног рока предвиђеног чланом 184. став 1. Закона о раду.

Из наведеног произлази да је настала преклузија у погледу могућности отказивања уговора о раду тужиоцу, па је решење туженог донето дана 23.04.2013. године на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду незаконито, због чега је решење о отказу уговора о раду правилно поништено, а тужени обавезан да тужиоца врати на рад, сагласно члану 191. став 1. Закона о раду.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

У конкретној ситуацији ценећи све околности трошкови на име одговора на ревизију нису били потребни ради вођења парнице, због чега је одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију, сходно члану 154. став 1. ЗПП и одлучено је као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Марина Милановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић